

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2017-734

23.11.2017

Frende Skadeforsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Vannskade pga. frost i ubebodd bolig - brudd på sikkerhetsforskrift – avkortningens størrelse – fal. § 4-8.

Sikrede oppdaget frostbrudd og større vannskade på hytta 16.2.17. Det hadde ikke vært noen på hytta siden august/september 2016. Sikrede opplyste at hovedstoppekranen normalt var avstengt gjennom vinteren, men at det var gjort unntak dette året fordi hytta skulle utbedres av forskjellige fagfolk. Selskapet anførte brudd på sikkerhetsforskrift, jf. fal. § 4-8 og utbetalte erstatning med 30 % avkortning. Sikrede anførte at det ikke forelå brudd på sikkerhetsforskriftene, at han uansett ikke var mer en lite å laste, og at det ikke var årsakssammenheng mellom eventuelt brudd på sikkerhetsforskriften og skaden. Nemnda kom til at selskapet kunne avkorte erstatningen som følge av brudd på sikkerhetsforskriften, men at avkortningen skulle reduseres til 20 %.

SKADE: kr 274.310

SELSKAPETS AVKORTNING: 30 %

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for vannskade og spørsmålet om selskapet kan avkorte i erstatningen pga. brudd på sikkerhetsforskrift, jf. fal. § 4-8.

Forsikringsavtalen inneholder bl.a. følgende sikkerhetsforskrifter i punkt 12.3:

Sikring mot vann-, snø- og frostska

5. Bygning skal være tilstrekkelig oppvarmet slik at frostska

7. Når fritidsbolig i perioden 1. oktober – 1. april forlates for mer enn 3 døgn, skal hovedstoppekran avstenges og en tappekran åpnes for å kontrollere at vannet er avstengt.

Sikredes sønn oppdaget 16.2.17 frostbrudd og en større vannskade på hytta. Det hadde ikke vært noen på hytta siden august/september 2016, men sikrede hadde hatt en lokal mann som så etter hytten, og som passet på at det var nok varme. Sikrede opplyste i e-post samme dag at hovedstoppekranen normalt var avstengt gjennom vinteren, men at det var blitt gjort et unntak dette året fordi hytta skulle utbedres av forskjellige fagfolk.

Selskapet varslet sikrede den 16.2.17 om mulig avkortning som følge av brudd på sikkerhetsforskriftene punkt 12.3.5 og 12.3.7, jf. fal. § 4-8.

Selskapet innhentet skaderapport datert 22.2.17 utarbeidet av takstmann F. Under punktet "Årsak til skade" fremkom bl.a. følgende:

Under en frostperiode der det var ca 25 minus ute, gikk strømmen i området. Hvor lenge den har vært borte var ikke sikkert men lenge nok til at vann frøs i kran på kjøkken. Kranen står like ved vindu og derfor har nok kulde slått inn og vann har frosset. Strøm trenger ikke være vekk så mange timer når det er så kaldt ute. Sannsynligvis sto det kun minimumsvarme på inne.

Vannet har rent gjennom etasjen og ned i kjeller der det har kommet inn i elektrisk anlegg og kortsluttet dette.

Her sto fryser og innhold i den er ødelagt. Sannsynlig også selve fryser.

Under punktet "Regressopplysninger" fremkom følgende:

Nei

Det vites ikke hvorfor det har vært strømbrudd.

FT sjekket at det har vært strømbrudd mange ganger i løpet av den 19. jan. Til sammen 8 timer.

T.Kraft er leverandøren.

Videre fremkom bl.a. følgende under punktet "Generelle observasjoner":

Det er opplyst at nabo hadde jevnlig oppsyn med fritidsboligen, varme sto på og alt skulle være på plass.

Stoppekranen er ikke stengt, siden det har pågått snekkerarbeid og el-arbeid i fritidsboligen i høst. Dette er også en av grunnene til at de har hatt oppsyn med boligen.

Selskapet tilbød erstatning for skaden i brev datert 23.2.17, men foretok et fradrag på 30 %, maks inntil kr 100.000 på oppgjøret, og viste til brudd på sikkerhetsforskriftenes punkt 12.3.5 og 12.3.7. De endelige kostnadene endte på totalt kr 274.310, og selskapet utbetalte erstatning pålydende kr 192.017 den 5.4.17 etter et fradrag på 30 %.

Sikrede har innhentet en vitneuttalelse fra naboene sine på hytta datert 19.4.17 hvor det bl.a. ble opplyst følgende:

Vi kan også bekrefte at vi var innom huset i forbindelse med den strenge kulden vi hadde noen dager midt i januar. På kjøkken og toalett var panelovner på og på bad var varmekablene varme. Vi satt opp varmen noen grader til ca. 15 grader da vi syntes det var litt kaldt, og vi åpnet opp dørene for å gjennomstrømming. Det var ellers ingen tegn til vannskader ved dette besøket.

Sikrede innhentet også en skriftlig uttalelse fra firma JM datert 27.4.17 hvor firmaet bekreftet at det var på hytta ifm. arbeidsoppdrag to-tre ganger i løpet av høsten/vinteren 2016, og at de hadde nøkkel til stedet. Firma bekreftet at arbeidsforholdene med tanke på tilgang til vann og arbeidstemperatur hadde vært gode.

Sikrede krever full dekning for vannskaden og avviser at det foreligger brudd på sikkerhetsforskrifter, jf. fal. § 4-8. Han viser til at forskriftene er uklare mht. innhold og omfang, og at denne uklarheten må gå utover selskapet. De aktuelle sikkerhetsforskrifter må tolkes som alternativer. Kravet er da at boligen enten skal være forsvarlig oppvarmet, eller at hovedstoppekranen skal være avstengt ved mer enn tre døgn fravær i perioden 1.10. til 1.4.

Sikrede anfører subsidiært at han er mindre enn lite å legge til last. Atter subsidiært har sikrede anført at det ikke foreligger årsakssammenheng mellom bruddet på sikkerhetsforskriftene og skaden og viser til at selve strømbruddet er hovedårsaken til vannskaden, jf. den såkalte hovedårsakslæren.

Selskapet anfører at det kan avkorte med 30 % for brudd på sikkerhetsforskriftene, jf. fal. § 4-8. Selskapet avviser at sikkerhetsforskriftene er uklare og at de er formulert som alternativer. Sikrede er mer enn lite å legge til last og en avkortning på 30 % er korrekt og i tråd med gjeldende praksis.

Selskapet har anført at det er klar årsakssammenheng mellom brudd på sikkerhetsforskriftene og skaden som oppstod, uavhengig av hvorvidt en legger til grunn teorien fra hovedårsakslæren eller betingelseslæren. Selskapet har anført at manglende avstenging av vannet fremstår som en dominerende faktor i årsaksbildet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet kan avkorte med 30 % i erstatningen for brudd på sikkerhetsforskrifter, jf. fal. § 4-8.

De aktuelle sikkerhetsforskriftene sier at

5. Bygning skal være tilstrekkelig oppvarmet slik at frostskafe unngås.

7. Når fritidsbolig i perioden 1. oktober – 1. april forlates for mer enn 3 døgn, skal hovedstoppekran avstenges og en tappekran åpnes for å kontrollere at vannet er avstengt.

Forskriftene er formulert som to uavhengige forpliktelser i to separate nummer og kan ikke tolkes som alternative plikter. Nemnda kan heller ikke se at de fremstår som uklare. Ifølge forskriften i nr. 7 skal "hovedstoppekran avstenges" når fritidsbolig forlates for mer enn tre døgn.

Hovedstoppekranen var i dette tilfellet ikke stengt av til tross for at sikrede var borte fra hytta i mer enn tre døgn. Forskriften er objektivt sett brutt, jf. fal. § 4-8 første punktum. Det er da unødvendig å se på om det foreligger brudd på sikkerhetsforskriften knyttet til "tilstrekkelig oppvarmet" bygning.

Fal. § 4-8 annet punktum sier at det må være årsakssammenheng mellom bruddet og skaden og må tolkes slik at bruddet må være en nødvendig betingelse for skaden. Ut fra taksten kan det ikke være tvil om dette. Derimot er "hovedårsakslæren" ikke relevant i denne sammenheng. Ved flere årsaker kan det bli tale om redusert avkortning, jf. nedenfor, men fal. § 4-8 kan ikke tolkes slik at det må være noe generelt krav om at bruddet fremstår som "hovedårsaken" til skaden. Tvert om er presumsjonen i bestemmelsen at det er årsakssammenheng mellom brudd og skade, slik at det er sikrede som må dokumentere evt. manglende årsakssammenheng. Nemnda legger etter dette til grunn at det er årsakssammenheng mellom bruddet på sikkerhetsforskriften og skaden.

Det neste spørsmålet er om sikrede er mer enn lite å laste, jfr. fal. § 4-8 annet punktum. Risikoen for frostskafer i bygninger hvor hovedstoppekranen ikke er stengt av er stor. Sikrede har forklart at han har hatt en frostskafe tidligere og at hovedstoppekranen normalt er avstengt gjennom vinteren, slik at han var klar over denne risikoen. Det kan heller ikke regnes for vanskelig å overholde denne forskriften. Nemnda mener etter dette sikrede er mer enn lite å laste i denne saken.

Avkortning kan da finne sted under hensyn til arten av forskriften, skyldgraden, skadeforløpet og forholdene for øvrig, jfr. fal. § 4-8 tredje punktum. Forskriften er viktig for å unngå frostskafer, sikrede var kjent med risikoen, fraværet var over lengre tid, og han hadde et enkelt handlingsalternativ. Avkortning har i praksis ligget på 30 % i tilsvarende saker. Disse sakene er imidlertid relativt gamle og gjaldt mindre skadebeløp. Hensett til skadens størrelse og at strømbrydd var en medvirkende skadeårsak mener nemnda avkortningen bør reduseres til 20 %.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Elisabeth Okkenhaug (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).